

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akadska godina:

2024/2025

Semestar:

Zimski

Studij:

Povijest (R)

Godina studija:

3

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Socijalni nauk Crkve

Status kolegija: Obvezni

ECTS bodovi: 3

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave

Ukupno sati

Predavanje

30

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS - prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Kompes Marijana

Akademski stupanj/naziv:

Kontakt e-mail:

marijana.kompes@unicath.hr

Telefon:

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Opis kolegija

Ciljevi kolegija: Razumijevanje naravi socijalnog nauka Crkve, uvid u njegov povijesni razvitak, pregled osnovnih načela, pregled važnih socijalnih tema u kontekstu socijalnog nauka te upoznavanje s glavnim crkvenim dokumentima o socijalnom nauku.

Sadržaj kolegija: Narav socijalnog nauka Crkve. Povijesni razvoj: od Svetog pisma do danas. Značenje socijalnog nauka u Hrvatskoj. Temeljna načela: dostojanstvo ljudske osobe, ljudska prava, opće dobro, solidarnost, supsidijarnost, sudjelovanje, „povlaštena briga za siromahe“. Upoznavanje s glavnim enciklikama i drugim socijalnim dokumentima. Glavne socijalne teme pod vidom njihove novosti kao i značenja u kontekstu crkvenih, društvenih i svjetskih zbivanja (rad, vjerske slobode, demokracija, razvoj čovječanstva, obitelj ...).

**Očekivani ishodi učenja
na razini kolegija**

1. Objasniti glavna načela socijalnog nauka Crkve.
2. Navesti osnovna obilježja socijalnih enciklika.
3. Obrazložiti ulogu Crkve u životu i uređenju društva.
4. Primijeniti načela socijalnog nauka Crkve u raspravi o aktualnim socijalnim problemima.

Literatura

Obavezna

- Valković, M. (ur.) (1991). Socijalni dokumenti Crkve. Sto godina katoličkoga socijalnog nauka, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, str. V-XXXVI i odabrani tekstovi;
- Ivan Pavao II. (2001). Centesimus annus. Stota godina, Zagreb: Kršćanska sadašnjost;
- Papinsko vijeće „Iustitia et pax“ (2005). Kompendij socijalnog nauka Crkve, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve, Komisija hrvatske biskupske konferencije »Iustitia et pax« (odabrana poglavlja);
- Valković, M. (1992). Društveni nauk Crkve: narav, aktualnost i problematika, Bogoslovska smotra, 62 (1-2), str. 8-22.;
- Höfner, J. (2005), Kršćanski socijalni nauk, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, odabrana poglavlja;
- Marasović, Š. (2004). Porijeklo i sadržaj pojma »solidarnost«, Bogoslovska smotra, 74 (2), str. 353-376.;
- Valković, M. (2000). Civilno društvo izazov za državu i Crkvu, Zagreb: Kršćanska sadašnjost;
- Baloban, S. i Črpić, G. (ur.) (2012). Ljubav u istini u društvenim pitanjima. Zagreb: Kršćanska sadašnjost (odabrani tekstovi);
- Ivan Pavao II. (2006). Ex corde Ecclesiae. Iz srca crkve. Apostolska konstitucija o katoličkim sveučilištima. Zagreb: Kršćanska sadašnjost;
- Baloban, S., Črpić G., Štefanac Petrović, D. (ur.) (2014). Kultura rada u Hrvatskoj. Peti hrvatski socijalni tjedan. Zagreb, 21.-23. listopada 2011. Zagreb: Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve, Kršćanska sadašnjost.(odabrana poglavlja);
- Franjo (2013). Radost evanđelja (Evangelii gaudium). Zagreb: Kršćanska sadašnjost (odabrana poglavlja);
- Franjo (2015). Ne dajte da vam ukradu nadu! Split: Verbum. (str. 115.-120.);
- Müller, G. L. Kardinal (2015). Siromaštvo. Izazov za vjeru. Zagreb: Kršćanska sadašnjost. (str. 5.-10., 11.-24.; 127.-139.);
- Franjo (2015.). Hvaljen budi (Laudato si'). Zagreb: Kršćanska sadašnjost (odabrana poglavlja);
- Franjo (2020.). Fratelli tutti. Enciklika o bratstvu i socijalnom prijateljstvu. Zagreb: Kršćanska sadašnjost (odabrana poglavlja).

Grbac, J. (1996). Graditelji Kraljevstva. Teologija rada II. vatikanskog sabora, Rijeka: Teologija u Rijeci (odabrani dijelovi);

Benedikt XVI. (2010). Enciklika Caritas in veritate. Ljubav u istini, Zagreb: Kršćanska sadašnjost;

Bajsić, V. (1992). Godina 1989., Bogoslovska smotra 62 (1-2), str. 52-63.;

Kušar, S. (1992) Promicanje razvitka u integralnom humanom smislu, Bogoslovska smotra 62 (1-2), str. 127-134.;

Grbac, J. (2009). Političko društveni vid supsidijarnosti. Teoretsko utemeljenje supsidijarnosti u društvenom i političkom životu, Bogoslovska smotra 79 (1), str. 11-61.;

Baloban, S. (2002). Socijalna budućnost Hrvatske, u: S. Baloban. Izazovi civilnog društva u Hrvatskoj. Zagreb: Kršćanska sadašnjost;

Dopunska

Baloban, S. (ur.) (1999). Kršćanin u javnom životu. Zagreb: Glas Koncila;

Baloban, S. (2001). Hrvatska obitelj na prekretnici, Zagreb: Glas Koncila;

Baloban, S. i Črpić, G. (2007). Socijalni kompendij: Izazov i nadahnuće. Zagreb: Kršćanska sadašnjost;

Baloban, S. i Črpić, G. (2005). Kultura nedjelje i dostojanstvo radnika. Zagreb: Kršćanska sadašnjost;

Baloban, S. i Črpić, G. (2003). O dostojanstvu čovjeka i općem dobru u Hrvatskoj. Zagreb: Kršćanska sadašnjost;

Galeazzi, G., Tornielli A. (2015). Papa Francesco: Questa economia uccide. Con un'intervista esclusiva su capitalismo e giustizia sociale. Segrate: Edizione Piemme.

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Uvjeti ispita

1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu;
2. Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno.

Način polaganja ispita

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada:
dovoljan (2) – 50-64,9%
dobar (3) – 65-79,9%
vrlo dobar (4) – 80-89,9%
izvrstan (5) – 90% i više

Način stjecanja ocjene:
a) Nastavne aktivnosti – 70 % ocjene
1. kolokvij – 30%
2. kolokvij – 30%
esej – 10%
b) Završni ispit – 30% ocjene (za prolaz je nužno pozitivno odgovoriti na 50% ispita)
pismeni ispit – 30%

Način ocjenjivanja

1. Nastavne aktivnosti – esej; 1. kolokvij (pismeni) i 2. kolokvij (pismeni);
2. Završni ispit (pismeni).

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
-------------------------	--	------------------------

Pohađanje nastave	0.8	0
Kolokvij-međuispit	0.66	30
Kolokvij-međuispit	0.66	30
Esej	0.22	10
Ukupno tijekom nastave	2.34	70
Završni ispit	0.66	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	3	100

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Definicija i aktualnost socijalnog nauka Crkve. Individualna i socijalna etika. Socijalna misao pape Franje.
2	Dijakonija - ljubav prema bližnjemu: povijesni pregled življene vjere.
3	Strukturalni i individualno-etički naglasci socijalnih enciklika: kraj 19. st. i prva polovina 20. st.
4	Strukturalni i individualno-etički naglasci socijalnih enciklika: druga polovina 20. st. i početak 21. st.
5	Temeljna načela socijalnog nauka Crkve: dostojanstvo ljudske osobe.
6	Temeljna načela socijalnog nauka Crkve: opće dobro i solidarnost.
7	Temeljna načela socijalnog nauka Crkve: supsidijarnost i sudjelovanje.
8	Kolokvij.
9	Temeljna načela socijalnog nauka Crkve: socijalna pravednost i povlaštena briga za siromašne.
10	Rad u socijalnom nauku Crkve. Obitelj: temeljna stanica društva.
11	Ljudska prava.
12	Civilno društvo.
13	Kolokvij.
14	Politička etika. Crkva i politika.
15	Gospodarska etika. Ekološka problematika. Crkva i okoliš.